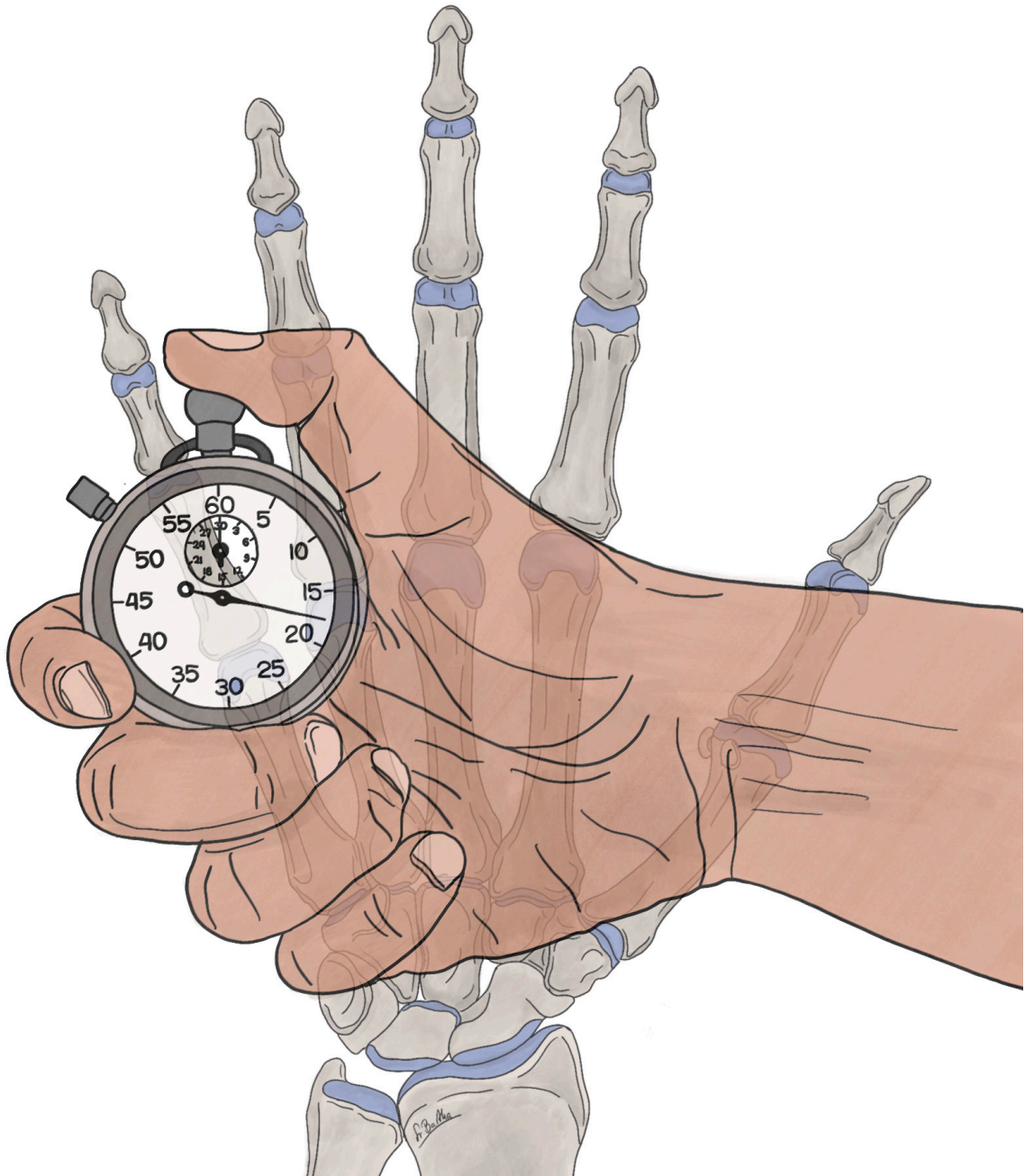

Egyperces csonttan 1.

Anatómia Egypercesek

#anatómiatúlélőkönyv

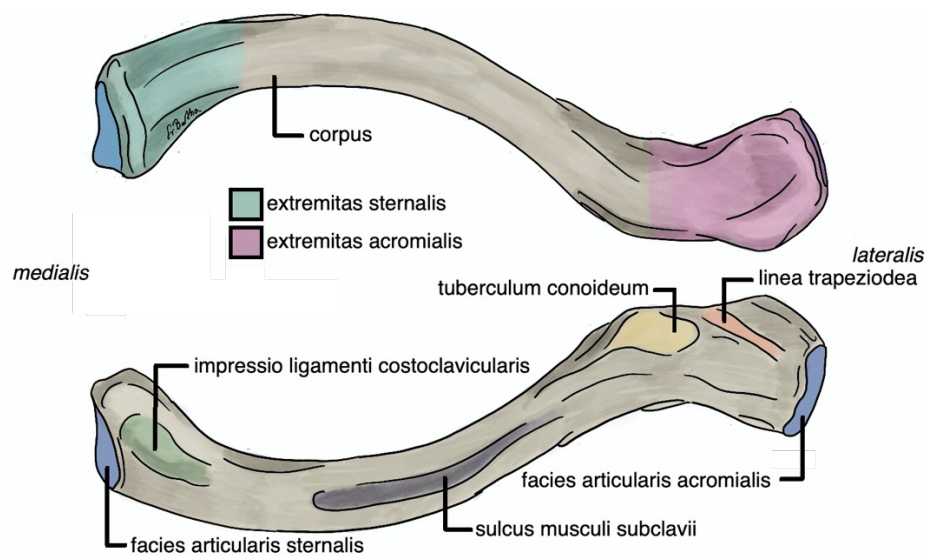
“Jobban megsirat, mint Örkény”

Anatómia Egypercesek

A vállöv csontjainak anatómiája

A kulcscsont (clavicula)

- csöves csont (**os longum**)
- medialis vég (**extremitas sternalis**) rajta ízfelszín (**extremitas acromialis**)
- lateralis vég (**extremitas acromialis**), rajta ízfelszín (**facies articularis acromialis**)
- közepdarab (test, avagy **corpus**)
- felső felszíne sima
- alsó felszínén számtalan képlet
  - medialis végdarabon benyomat (**impressio ligamenti costoclavicularis**)
  - közepdarabon hosszanti barázda (**sulcus musculi subclavii**)
  - lateralis végdarabon dudor (tuberculum conoideum), még lateralisabban érdesség (linea trapeziodea)

A jobb oldali kulcscsont: felülről (fönt) és alulról (lent) rátekintve.

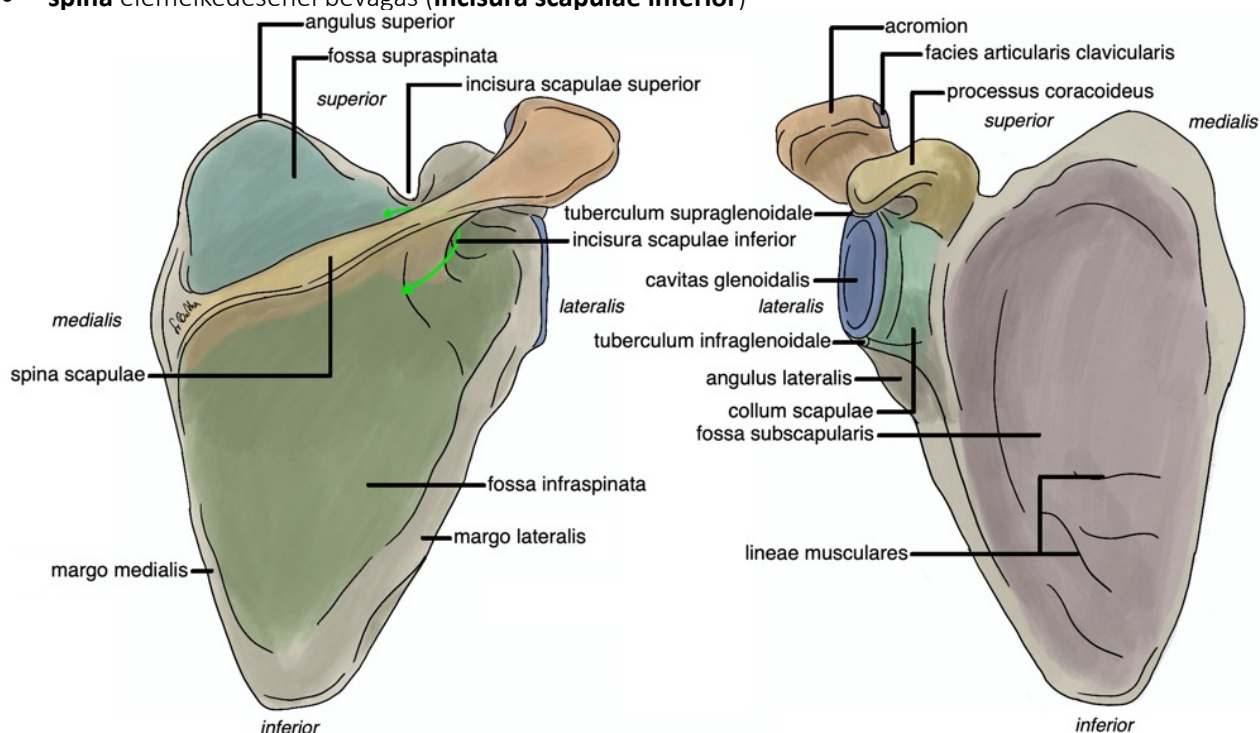
A kulcscsont oldaliségének megállapítása	
Pozíció	Képlet
Medialis vég	impressio ligamenti costoclavicularis
Hátulsó felszín	tuberculum conoideum
Alsó felszín	impressio ligamenti costoclavicularis

Anatómia Egypercesek

A vállöv csontjainak anatómiája

A lapocka (scapula)

- háromszög alakú, lapos csont (**os planum**)
- közel függőleges medialis él (**margo medialis**)
- közel vízszintes, laterálra emelkedő felső él (**margo superior**)
- oldalra dőlő oldalsó él (**margo lateralis**)
- felső és medialis él találkozása: **angulus superior**
- medialis és lateralis él találkozása: **angulus inferior**
- felső és medialis él találkozása: **angulus lateralis** (nyak, avagy **collum scapulae**)
- collum scapulae**n oldalra tekintő ízvápa (**cavitas glenoidalis**)
- ízvápa felett (**tuberculum supraglenoidale**) és alatt (**tuberculum infraglenoidale**) dudorok
- margo superioron kis bevágás (**incisurae scapulae superius**)
- ettől oldalra az ízvápa fölé-elé hajló nyúlvány (**processus coracoideus**)
- elülső felszín (**facies anterior, facies costalis**) kivájt (**fossa subscapularis**)
  - fossa subscapularis**ban csontlécek (**lineae musculares**)
- hátsó felszínen (**facies dorsalis**) haránt, oldalra emelkedő kiemelkedés (**spina scapulae**)
  - lateralisan elválik a lapockától, ízvápa fölé emelkedő nyúlvány lesz (**acromion**)
- acromion**on ízfelszín (**facies articularis clavicularis**)
- spina** két gödörre osztja a hátsó felszínt (**fossa supraspinata, fossa infraspinata**)
- spina** elemelkedésénél bevágás (**incisura scapulae inferior**)

A jobb oldali lapocka hátsó (balra) és elülső (jobbra) felszíne.

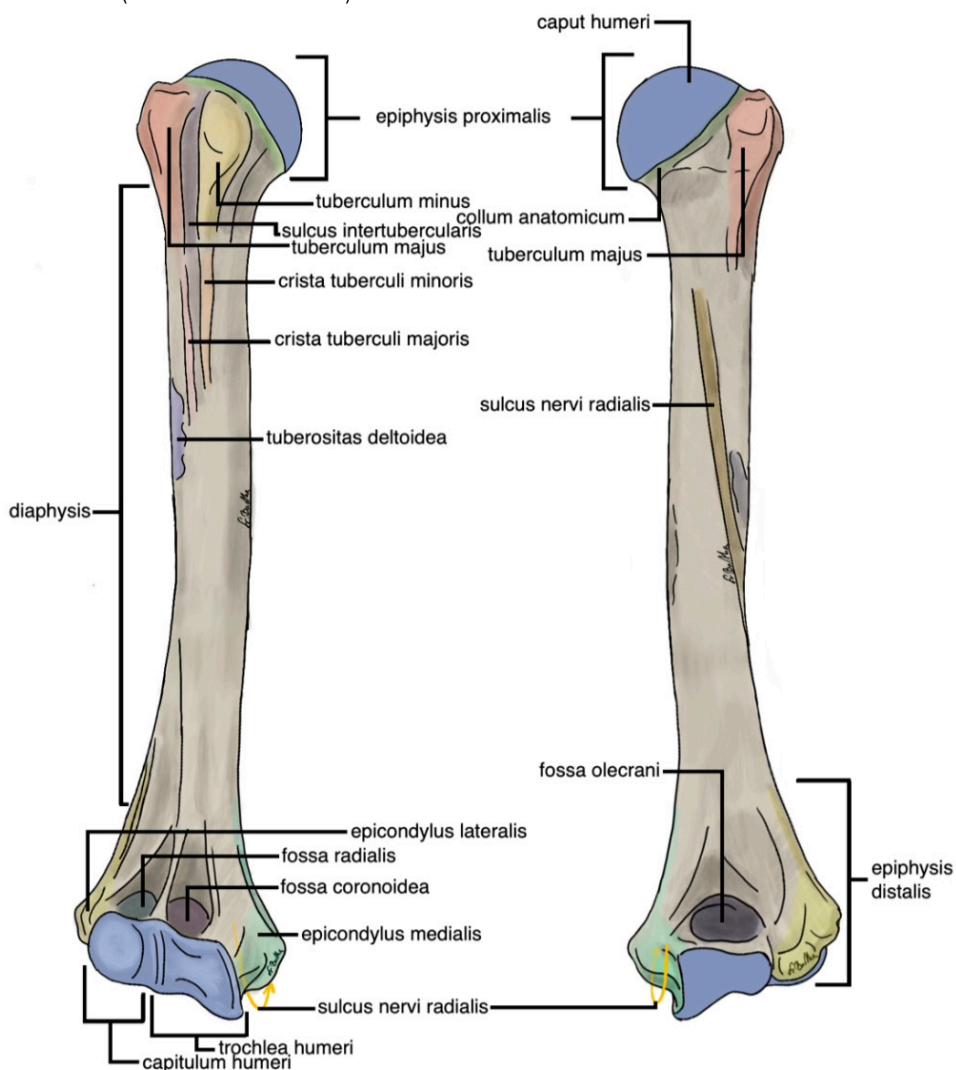
A lapocka oldaliségének megállapítása	
Pozíció	Képlet
Medialis szél	(függőleges) margo medialis
Hátsó felszín	spina scapulae
Alsó oldal	angulus inferior

Anatómia Egypercesek

A kar és alkar csontjainak anatómiája

A karcson (humerus)

- csöves csont (**os longum**)
- proximalis vég (**epiphysis proximalis**)
  - rajta medialra tekintő, ízfelszínnel borított fej (**caput humeri**)
  - caput humeri körül barázda: anatómiai nyak (**collum anatomicum**)
  - lateralra tekintő nagyobb dudor (**tuberculum majus**)
  - előre tekintő kisebb dudor (**tuberculum minus**)
  - két dudor között barázda (**sulcus intertubercularis**)
- középdarab (**diaphysis, corpus**)
  - proximalis vég – középdarab határán sebési nyak (**collum chirurgicum**)
  - középdarab elülső felszínén 1-1 csonttaraj a dudoroknak megfelelően (**crista tuberculi minoris, crista tuberculi majoris**)
  - középdarab oldalsó felszínén érdesség (**tuberositas deltoidea**)
  - középdarab hátsó felszínén spirális barázda (**sulcus nervi radialis**)
- distalis vég (**epiphysis distalis**)
  - rajta lateralis és medialis kidudorodás (**epicondylus lateralis, epicondylus medialis**)
  - ízfelszínnel fedett, két részből álló felszín (**condylus humeri: capitulum, trochlea**)
  - elülső felszínén **capitulum** felett bemélyedés (**fossa radialis**), **trochlea** felett bemélyedés (**fossa coronoidea**)
  - hátsó felszínén **condylus** felett bemélyedés (**fossa olecrani**)
  - epicondylusok** felett csonttarajok (**crista supraepicondylaris lateralis, crista supraepicondylaris medialis**)
  - epicondylus medialis** alatt bevágás (**sulcus nervi ulnaris**)

A jobb humerus anatómiája, képletei: előnézetben (balra), hátnézetben (jobbra).

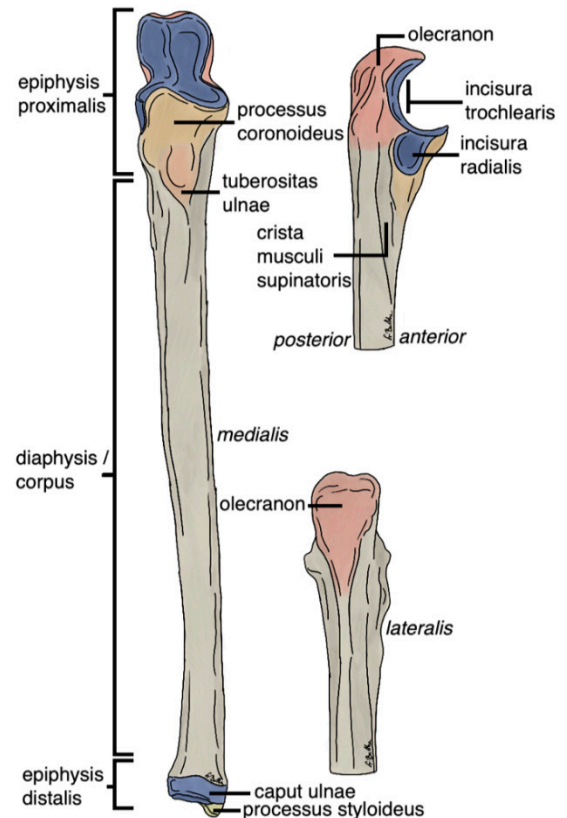
A karcson oldaliságának megállapítása	
Pozíció	Képlet
Proximalis vég	caput humeri
Medialis oldal	caput humeri
Hátsó felszín	fossa olecrani

Anatómia Egypercesek

A kar és alkar csontjainak anatómiája

A singcsont (ulna)

- csöves csont (**os longum**)
- két alkarcsont közül a **medialisabb** helyzetű
- proximális vég (**epiphysis proximalis**)
  - csavarkulcshoz hasonló, előre tekintő, porcfelzínnel borított bevágás (**incisura trochlearis**)
  - bevágást közrefogó felső-hátsó (**olecranon**) és elülső-alsó dudor (**processus coronoideus**)
  - **processus coronoideus** lateralis oldalán kis, porccal borított bevágás (**incisura radialis**)
  - ettől lefelé izomtapadási csonttaraj (**crista musculi supinatoris**)
- középdarab (**diaphysis, corpus**)
  - elülső felszínén, a **processus coronoideus**tól distalisan izomtapadási dudor (**tuberositas ulnae**)
  - bonyolult, distal felé elkeskenyedő test, 3 éllel (**margo medialis, margo posterior, margo interosseus**)
- distális vég (**epiphysis distalis**)
  - apró, porccal borított fej (**caput ulnae, circumferencia articularis**)
  - medialis oldalán kis kiemelkedés (**processus styloideus**)

A jobb ulna anatómiája: előnézetben (balra), laterálról (fent) és hátulról (lent).

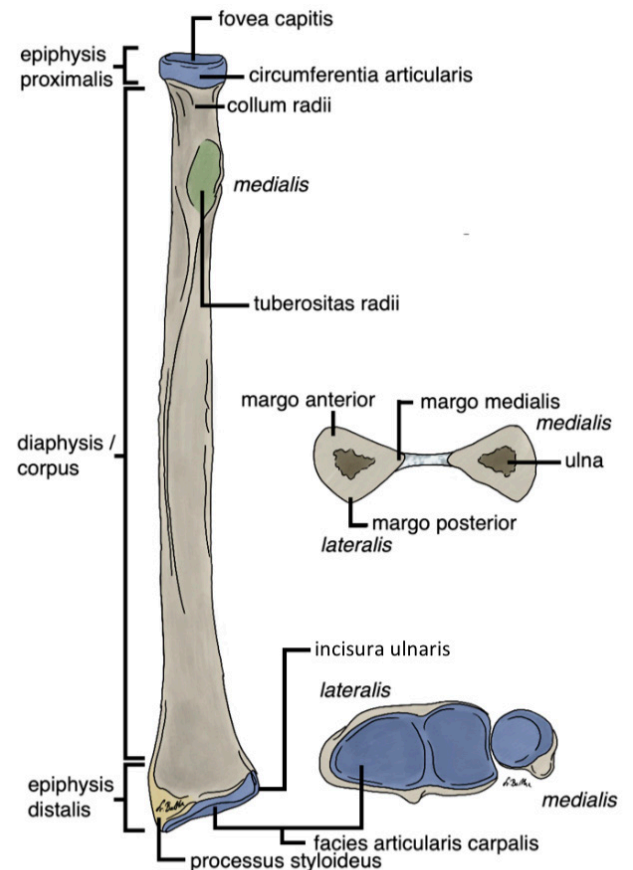
A singcsont oldaliságának megállapítása	
Pozíció	Képlet
Proximális vég	incisura trochlearis
Elülső felszín	incisura trochlearis
Lateralis oldal	incisura radialis

Anatómia Egypercesek

A kar és alkar csontjainak anatómiája

Az orsócsont (radius)

- csöves csont (**os longum**)
- két alkarcsont közül a **lateralisabb** helyzetű
- proximalis vég (**epiphysis proximalis**)
  - fej (**caput radii**)
  - fejen körbefutó ízfelszín (**circumferentia articularis**)
  - fej felső felszíne bemélyedt (**fovea capitis**)
- középdarab (**diaphysis, corpus**)
  - fej alatt elkeskenyedő nyak (**collum**)
  - nyaktól distalisan elülső felszínen izomtapadási dudor (**tuberositas radii**)
  - bonyolult, distal felé vastagodó test, 3 éllel (**margo anterior, margo posterior, margo interosseus**)
- distalis vég (**epiphysis distalis**)
  - distalis felszínen ízfelszín (**facies articularis carpalis**)
  - medial felé porccal borított bevágás (**incisura ulnaris**)
  - lateralisan kis nyúlvány (**processus styloideus**)

A jobb radius anatómiája: előlnézetben (balra), középtájon átmetszve (jobbra főt) és distalról nézve (jobbra lent).

Az orsócsont oldaliségének megállapítása	
Pozíció	Képlet
Proximalis vég	fovea capitis
Elülső felszín	tuberositas radii
Lateralis oldal	processus styloideus

Anatómia Egypercesek

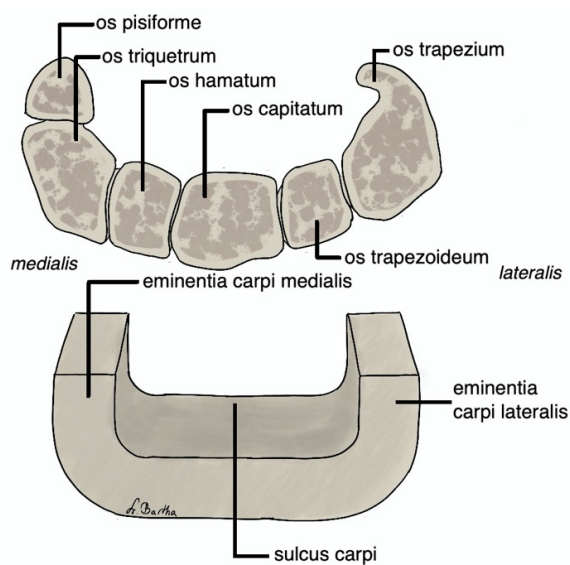
A kéz csontjainak anatómiája

A kéztőcsontok (ossa carpi, carpus)

- apró köbös csontok (**os breve**)
- két sorban (**proximalis, distalis** kéztőcsontsor)
  - **proximalis** (a hüvelyk felől): **os scaphoideum** – **os lunatum** – **os triquetrum** – **os pisiforme**
  - **distalis** (a hüvelyk felől): **os trapezium** – **os trapezoideum** – **os capitatum** – **os hamatum**
    - **os hamatumon** distalis horog (**hamulus ossis hamati**)
- kéztőcsontok tenyéri oldal irányába barázdát alakítanak ki (**sulcus carpi**)
  - medialis (**eminentia carpi medialis**) és lateralisan (**eminentia carpi lateralis**) kiemelkedés
    - **eminentia carpi medialis**: **os pisiforme** és a **hamulus ossis hamati**
    - **eminentia carpi lateralis**: **os scaphoideum** és **os trapezium** dudorai
- distalis vég (**epiphysis distalis**)
  - distalis felszínen ízfelszín (**facies articularis carpalis**)
  - medial felé porccal borított bevágás (**incisura ulnaris**)
  - lateralisan kis nyúlvány (**processus styloideus**)

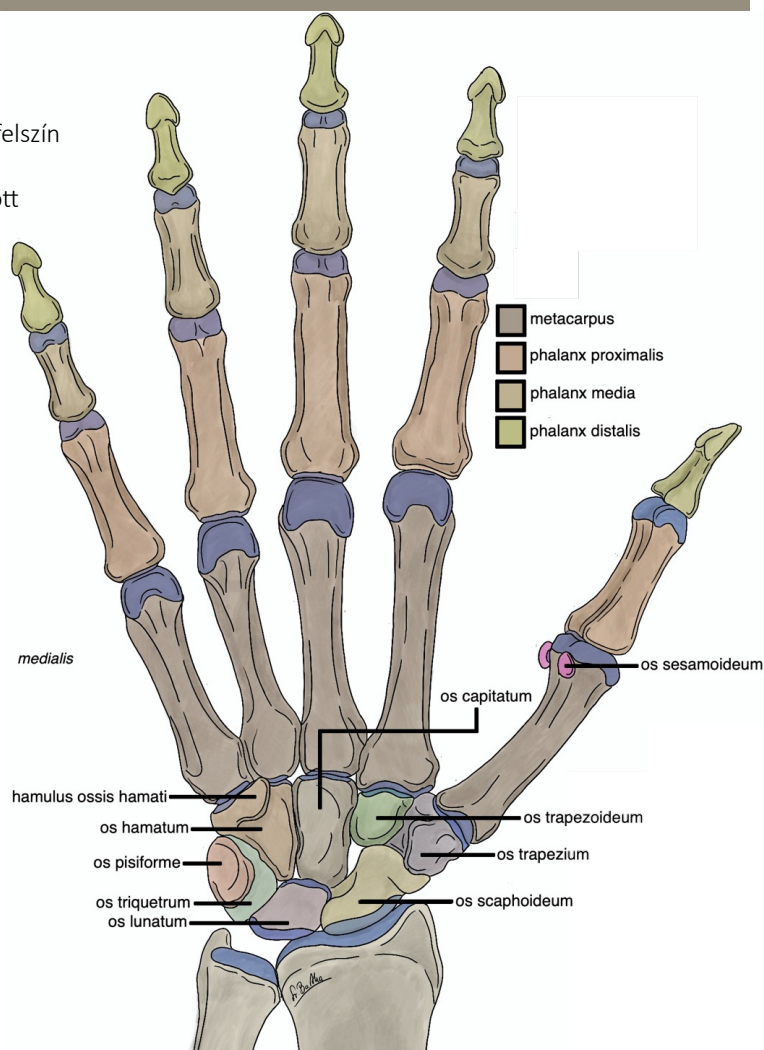
A kézközépcsontok (ossa metacarpi, metacarpus)

- csöves csontok (**os longum**)
- kéztőcsontok distalis sorához illeszkednek
- distalis fej (**caput metacarpi**), melyen porccal borított ízfelszín
- test (**corpus metacarpi**)
- proximalis alap (**basis metacarpi**), melyen porccal borított ízfelszín
- hüvelyk irányából számozzuk őket I-V-ig

A kéztő szerkezete:

fent a két csontsor találkozásánál metszve, lent sematikusan.

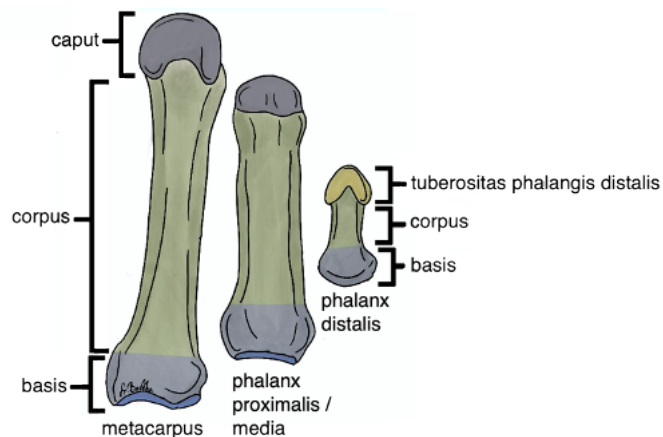
A kéz csontjai, a tenyéri oldalról rátekintve.

Anatómia Egypercesek

A kéz csontjainak anatómiája

Az ujjpercek (phalanx)

- hosszú csontok (**os longum**)
- I. ujj esetén **proximalis** és **distalis**
- II-V. ujjak esetén **proximalis**, **media** és **distalis phalanx**
- **proximalis** és **media phalanx**ok hasonlóak
  - proximalis alap (**basis phalangis**), melyen porccal borított ízfelszín
  - középső test (**corpus phalangis**)
  - distalis fej (**caput phalangis**), melyen porccal borított ízfelszín
- **distalis phalanx** eltérő
  - proximalis alap (**basis phalangis**), melyen porccal borított ízfelszín
  - középső test (**corpus phalangis**)
  - distalis dudor (**tuberositas phalangis distalis**)
- magukat az ujjakat számozhatjuk is, vagy külön nevet viselhetnek

A kézközépcsontok és az ujjpercek anatómiája.

Az ujjak elnevezése a kézen		
Magyar név	Számozás	Alternatív név
hüvelykujj	digitus primus (I.)	pollex
mutatóujj	digitus secundus (II.)	index
középső ujj	digitus tertius (III.)	digitus medius
gyűrűsujj	digitus quartus (IV.)	digitus annularis
kisujj	digitus quintus (V.)	digitus minimus

Anatómia Egypercesek

A felső végtag csontjai

Amennyiben hasznosnak találtad az Anatómia Egypercesek- Egyperces csonttan 1. részét (A felső végtag csontjai), az alábbi QR kód segítségével beszerezheted a félév további részéhez segítséget nyújtó Anatómia Túlélőkönyv részeket.

